

Neeskens

Elke dag na schooltijd ging ik voetballen. Op een veldje vol met hondenpoep, achter de Spar. Meestal was ik met zijn tien. Een kluitje onbesuisde levenslust. Er werd *gepoot* en dan gekozen. En als de teams gevormd waren werd er geschreeuwd. Om de namen.

'Ik ben Cruijff!'

'Nee ik! Jij was gister al!'

'Niet! Karel! Karel was Cruijff en nu mag Leo!'

Ook Keizer was in trek net als Rep, Van Hanegem en Krol. Een enkeling wenste Rensenbrink te zijn. En ik, ik was Neeskens. Altijd. Johan Neeskens. *De Nees* voor wie hem lief had.

Neeskens was een heerschap van beton. Een harde en geharde middenvelder met een veel teveel aan longinhoud. Als een enthousiaste hond kon hij onvermoeibaar apporteren voor een laaiend wild publiek. Altijd jagend op de bal, tot ver voorbij blessuretijd. Het kon gebeuren dat hij zondagsnachts, uren na het laatste fluitsignaal, langs de snelweg werd gesignaleerd; in het pikkedonker en op noppenzolen speurend naar een tegenstander die hij van ongeoorloofd balbezit verdacht. Neeskens was genadeloos maar verlangde geen genade. Liever sterven dan zich van het veld te laten schoppen. Zelfs de wreedste krakers konden hem niet naast de lijnen krijgen. Hij ging wel neer – natuurlijk ging hij neer – maar steeds weer kwam hij overeind. Ongenaakbaar, als een zeker mens uit Nazareth. En *als* hij viel, dan was dat gruwelijk mooi. Niemand die zo vallen kon als Nees. Zo echt, zo kaal, zo zonder flauwekul. Geen eindeloos geschreeuw of theatraal gewentelwiek om niks. Nooit iets dat naar *Schwalbe* zweemde. Als Neeskens viel dan was het menens. Dan was er misdaad in het spel.

En dan zijn beste onderdeel. De strafschop. Neeskens nam zijn penalty's alsof zijn leven ervan afhing. Alsof iemand hem had ingefluisterd dat om 07:00 uur de zondvloed los zou barsten als zijn schot de lucht zou raken. Want van elf meter missen deed de nummer 13 nooit. Met zijn ogen dicht schopte hij het leer. Graniethard. Recht door het midden. En geen keeper die het lef had om te blijven staan. Steevast doken ze gestrekt de hoek in, niet eens een reddingspoging veinzend. Alleen een zonderling als Grover *Gritbeard* Lawnsick, een legendarisch vreemde doelman van een legendarisch onbekende club, had ooit getracht een Neeskensschot te weren. Met bal en al werd hij de touwen in gejaagd waarna hij, per brancard, voor eeuwig uit het voetbal werd gedragen.

Ik weet niet of bewondering zich langs gen en erfelijkheid beweegt, maar mijn vader was de eerste die ik in devotie over Neeskens hoorde zuchten. *'Johan geeft nooit op'*, was zijn commentaar na weer zo'n onwaarschijnlijke verrijzenis, volgend op een aanslag van Theo *Tank* Laseroms, een geblokte Feijenoorder met een duister hoofd, die jarenlang een grimmig duo vormde met *IJzeren* Rinus Israël. *'Zelfs met een dwarslaesie speelt De Nees nog door'*, wist mijn vader zeker. Ik had geen idee wat dat was, een dwarslaesie, maar ik hoopte wel dat ik er een zou krijgen. Op het hondenpoepveldje, tijdens een ruige pot voetbal. Dan zou ik, net als Nees, eens laten zien hoe hard ik was. Na een wilde charge snel weer in de benen, gebroken neus weer recht, verdraaide enkel terug in zijn verband en keihard doorgaan. Zoiets moest het zijn, een dwarslaesie. Pas jaren later, toen mijn ome Ruud zich met zijn motor op hoge snelheid om een lastig paaltje had gekruld en zijn benen nooit meer werken konden, wist ik dat mijn vader overdreven had. Een beetje.

Van mijn eigen dwarslaesie is niets terecht gekomen. Na een kletsend harde trap op mijn linker scheen door Robert Voorman – een echte draver die begrijpelijk graag voor René van der Kerkhof wilde doorgaan – besefte ik dat elke vergelijking met mijn idool tamelijk potsierlijk was. Want nog voor ik pijn kon voelen ging ik jankend neer. Met mijn handen om mijn zere plek geklemd schreeuwde ik mijn tranen los en dikke biggels trokken gore sporen door de zachte hondenderrie waar ik met mijn jongenssnoetje vol was ingekletst. Zonder enige compassie staarde Robert op me neer. Ik had hem even eerder tot zijn schenenschop verleid door zijn ribben met een elleboog te poken. Lekker hard en goed gemeen, precies zoals ik Johan had zien doen. Maar anders dan mijn grote voorbeeld wist ik nul te incasseren. Ik was voorgoed een watje waggel, een donzig doetje en een jankend wijf. *'Neeskens'*, snoof Robert vol verachting en hij draafde met een trotsig loopje bij me weg.